

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____
_____ 2021

AVIZAT

Secția AȘM _____
_____ 2021

I.P. INSTITUTUL DE CERCETARI JURIDICE, POLITICE SI SOCIOLOGICE

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind implementarea Ofertei de soluții de cercetare-inovare privind
combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19

20.70086.13/COV Atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra funcționalității
instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova (FUNCOV), codul (70105)

Prioritatea Strategică VI: Provocări societale; 5) Evoluția societății și evenimentele social-politice
anti și post declanșării pandemiei COVID-19.

Conducătorul proiectului

SPRINCEAN Serghei, dr. hab., prof. univ. _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Directorul organizației

JUC, Victor, dr. hab., prof. univ. _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Consiliul științific/Senatul

JUC, Victor, dr. hab., prof. univ. _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Chișinău, 2021

1. Scopul ofertei de soluții depuse la concurs

Scopul în cercetarea interdisciplinară în plan metodologic, pluridisciplinară în aspect epistemologic și transdisciplinară prin aplicabilitatea categorial-ideatică, constă în a identifica căile și posibilitățile de a consolida, în condițiile crizei cauzate de pandemia Covid-19, capacitățile instituționale și operaționale ale funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova. Scopul a fost atins prin valorificarea eficientă a potențialului de cercetare din ICJPS prin sporirea calitativă a fundamentării științifice și propunerii de soluții eficiente pentru consolidarea sustenabilităților în contextul necesității și oportunităților de modernizare a societății din RM prin dezvoltare și democratizare, pentru a asigura o depășire rapidă a dificultăților sociopolitice sistemice din RM, amplificate în condițiile crizei cauzate de pandemia Covid-19, pentru a se realiza o creștere rapidă a nivelului de trai și a bunăstării societății din Republica Moldova.

2. Obiectivele ofertei de soluții

- Analiza stării actuale a capacităților și a funcționalității instituțiilor puterii de stat din perspectiva necesităților de modernizare și democratizare, identificarea problemelor, provocărilor și a direcțiilor principale de reformă, în conformitate cu standardele europene, în condițiile crizei cauzate de pandemia Covid-19;
- Evaluarea practicilor și abordărilor sociopolitice internaționale de ieșire din criza cauzată de pandemia Covid-19, ce pot constitui modele de fortificare a funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova;
- Analiza impactului proceselor de integrare europeană, în condițiile crizei cauzate de pandemia Covid-19, asupra formării competențelor și sporirii capacităților instituționale și operaționale ale funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova.
- Analiza transformărilor sub impactul crizei cauzate de pandemia Covid-19, a politicii interne a politicii externe și a situației internaționale a Republicii Moldova prin prisma intereselor sale naționale, a asigurării lor politico-juridice și social-economice, în contextul provocărilor societale din interior și din exterior;
- Cartografierea, în condițiile crizei cauzate de pandemia Covid-19, a pericolelor la adresa consolidării capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat, analiza variabilelor și impactului asupra securității naționale, asupra politicii interne și a politicii externe a Republicii Moldova, abordate multidimensional;
- Elaborarea și dezvoltarea principiilor de „bună-governanță” adaptate intereselor naționale și specificului RM și aplicarea lor în contextul necesităților de modernizare și democratizare a puterii de stat prin prisma performanței instituționale, pentru o soluționare rapidă și sustenabilă a crizei cauzate de pandemia Covid-19;
- Evaluarea științifică a disfuncționalităților apărute în rezultatul impactului negativ al crizei cauzate de pandemia Covid-19, în activitatea instituțiilor puterii de stat din RM și configurarea teoretică a sistemului optim de organizare a acestor instituții în corespundere cu necesitățile cetățenilor din RM, prin consolidarea raporturilor dintre puterea de stat și societatea civilă, prin sporirea interdependenței dintre cultura organizațională și meritocrație.
- Elaborarea strategiilor de atenuare a impactului crizei cauzate de pandemia Covid-19 pentru

Republica Moldova prin fundamentarea științifică a unor modele de analiză a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM;

- Identificarea și evaluarea perspectivelor de ieșire din criza cauzată de pandemia Covid-19 prin elaborarea suporturilor științifice pentru cercetarea mecanismelor de impact asupra mediului politic și a opiniei publice în condițiile crizei de imagine și de credibilitate a instituțiilor puterii de stat, în contextul oportunităților de consolidare a dialogului social.
- Analiza și sinteza rezultatelor cercetării, formularea sugestiilor și a recomandărilor pentru factorii de decizie pentru atenuarea impactului crizei cauzate de pandemia Covid-19 asupra funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova;
- Implementarea rezultatelor în procesul de formare continuă a factorilor de decizie și a specialiștilor responsabili de buna funcționare a instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova, în condițiile necesității atenuării impactului crizei cauzate de pandemia Covid-19.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivele ofertei de soluții

- Definitivarea pregătirii pentru editare a instrumentarului necesar cercetării în cadrul proiectului pentru adunarea și analiza datelor empirice;
- Realizarea deplasărilor de studiu, de documentare și de informare (România) și acumularea datelor necesare pentru buna desfășurare a proiectului, în special pentru elaborarea adecvată a metodologiei studiului;
- Continuarea colaborării internaționale prin proiectele COST și inițierea cooperării pentru programul SC6 al H2020 pe marginea apelurilor apropiate subiectului cercetării.
- Organizarea a unei conferințe științifice;
- Organizarea unui atelier de lucru cu invitarea funcționarilor și factorilor de decizie din instituțiile de stat.
- Editarea și publicarea rezultatelor cercetării politologice în monografia colectivă.
- Organizarea unui atelier de lucru cu implicarea funcționarilor și factorilor de decizie din instituțiile puterii de stat din RM.
- Deplasări de studiu, de documentare și de informare (România);
- Editarea materialelor conferinței Științifice Internaționale a ICJPS;
- Raportarea rezultatelor în cadrul Conferinței Științifice Internaționale finale.
- Organizarea conferinței științifice internaționale de totalizare.
- Editarea Revistei ICJPS.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivele ofertei de soluții

- 1) Pregătirea instrumentarului necesar cercetării în cadrul proiectului pentru adunarea și analiza datelor empirice;
- 2) Acumularea datelor necesare pentru buna desfășurare a proiectului și pentru elaborarea adecvată a metodologiei studiului;
- 3) Editarea Revistei ICJPS – Revista de Filozofie, Sociologie și Științe Politice, nr. 3 din 2020 și nr. 1 din 2021;
- 4) Continuarea colaborării internaționale prin proiectele COST, apropiate subiectului cercetării.
- 5) Organizarea următoarelor manifestări științifice:

- Conferință științifică cu participare internațională - „*Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități*” - 19.11.2020
 - Atelier științific - „*Evaluarea impactului negativ al crizei cauzate de pandemia COVID-19 asupra capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM*” - 09.03.2021
 - Masă rotundă - „*Funcționalitatea instituțiilor puterii supreme în stat din Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19*” - 25.03.2021
 - Atelier științific - „*Potențial de creștere a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM în contextul crizei cauzate de pandemia COVID – 19*” - 15.04.2021
 - Conferință științifică cu participare internațională - „*Soluții și recomandări pentru factorii de decizii din instituțiile puterii de stat din RM de ieșire din criza cauzată de pandemia COVID–19*” - 25.05.2021
- 6) Editarea și publicarea rezultatelor cercetării politologice în monografiile colective:
1. *Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități*: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021. 284 p. ISBN 978-9975-157-25-4.
 2. *Soluții și recomandări pentru factorii de decizii din instituțiile puterii de stat din RM de ieșire din criza cauzată de pandemia COVID–19*: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 25 mai 2021. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021. 250 p.
- 7) Raportarea rezultatelor în cadrul Conferinței Științifice Internaționale și aprobarea lor la ședința Consiliului Științific al ICJPS.

5. Rezultatele obținute

Au fost realizate 64 publicații, incl. 2 culegeri de articole, 2 monografii, un articol într-o revistă de peste hotare, 16 articole în reviste de tipul B, 2 în în reviste de tipul C, 2 în alte reviste din RM, articole în culegeri științifice publicate în străinătate – 5, articole în culegeri științifice publicate în RM - 27, teze – 7.

În rezultatul cercetărilor s-a constatat că:

1. Problematika funcționalității instituțiilor puterii de stat în perioada pandemică și post-pandemică, în întreaga lume, și în RM în mod special, necesită a fi cercetată minuțios în continuare pentru a conceptualiza corect fenomenul pandemiei de COVID-19 aflat actualmente în plină desfășurare, dar și pentru a evidenția soluții viabile și plauzibile în vederea ieșirii din criza multidimensională creată, inclusiv prin fortificarea capacităților funcționale ale instituțiilor statului, deoarece este foarte important felul în care va fi valorificată experiența acumulată de către instituțiile statului, ce programe și strategii vor fi elaborate și implementate întru prevenirea unor asemenea crize multidimensionale, precum cea generată de COVID-19.
2. Pandemia de COVID-19 ce s-a extins și a atins foarte rapid un nivel global, se află încă departe de a fi depășită, având repercusiuni și consecințe socioculturale, economice și politice esențiale pentru om și societate. Una dintre cele mai importante consecințe se referă

la formarea unui nou raport dintre cetățean și stat, care evidențiază activitatea statului, interacțiunea, comunicarea cu cetățenii și nivelul participării cetățenilor în gestionarea treburilor societății. Este vorba de o testare extremă a limitelor capacităților instituțiilor statale în condițiile activizării multiplelor riscuri pentru stat, societate și cetățean.

3. Dezvoltarea Republicii Moldova în perioada post-pandemică va fi foarte dificilă și va afecta în mod direct majoritatea populației. Virusul care cauzează maladia COVID-19, se răspândește fulgerător și a afectat nu numai structura economică, ci și structura politică și socială a RM. Având în vedere situația actuală, este necesar să se acționeze decisiv: să se ia măsuri eficiente care vizează stabilizarea situației. Prin urmare, apare necesitatea a de a prognoza eficient consecințele, de a găsi modalități de a minimiza impactul negativ al pandemiei și posibilitatea de a studia schimbările sociale pe termen lung.
4. În plan politic pandemia de COVID-19 are rolul de trigger pentru declanșarea unor procese ca urmare a amalgamului de crize economice, epidemiologice, creșterea sărăciei și a șomajului etc., deoarece populația se confruntă cu nivelul derizoriu al calității guvernării care, în ultimă instanță, se răsfrânge asupra calității vieții cetățenilor. Ca urmare a acestui fapt, izolarea pe plan internațional a RM se prefigurează a fi inevitabilă, în mod special de comunitatea europeană.
5. În contextul studiului a fost probat științific faptul că în societatea din RM, dar și la nivel global, persistă o stare de anxietate care decurge dintr-o situație de incertitudine și neîncredere în viitor. Starea de anxietate este determinată nu numai de riscul de infecție, ci și de consecințe negative, în principal economice, ceea ce indică un grad ridicat de sensibilitate a cetățenilor la toate transformările.
6. Restricțiile impuse, panica generală, a intensificat pe plan mondial diverse derapaje democratice și tendințe de consolidare a regimurilor autoritare, a fost redusă aria răspândirii drepturilor omului și diminuat gradul de libertate personală, cu repercusiuni iminente pe plan politic. Astfel, pandemia COVID-19 a evidențiat derapajele sistemului siguranței persoanei și a sistemului securității umane în ceea ce privește ocrotirea sănătății publice, atât la nivel mondial, prin prestația contradictorie a OMS, cât și la nivel local, cu consecințe negative și de lungă durată. Prin urmare, politica securității umane trebuie să devină o strategie viabilă de edificare, inclusiv în Republica Moldova, a unui sistem funcțional al securității umane, valorificând contribuția și aportul logistic și metodologic pe care teoria și practica securității umane sunt capabile să le ofere factorilor sociopolitici și decizionali.
7. Pandemia a dus la o transformare semnificativă în multe domenii ale vieții sociale. Sărăcia este un aspect socioeconomic important al pandemiei. Sunt afectați cel mai mult liberii profesioniști, întreprinderile mici și mijlocii, care nu și-au sistat activitatea în perioadele precedente de criză, ci s-au transformat și au supraviețuit în concurență. Se reduce drastic coșul de consum al cetățenilor. Cea mai vulnerabilă categorie la impactul pandemiei a fost populația în vârstă. Pe de o parte, impactul regimului de autoizolare pe termen lung, măsurile restrictive impuse și lipsa posibilității de muncă cu normă întreagă (offline); pe de altă parte, efectul dăunător al unui mediu informațional agresiv - toate acestea împreună au provocat o stare de suferință și au dus la exacerbarea multor boli psihosomatice, precum și la apariția tulburărilor afective.

8. Accesul la informații devine un nou factor de segregare socială. Prin canalele mass-media a existat o diseminare a tuturor tipurilor de informații despre pandemie, provenind din diverse surse, inclusiv zvonuri, bârfe și alte informații neconfirmate, care au incitat temeri și panică în rândul populației. Situația s-a destabilizat în mod deliberat, s-au răspândit zvonuri, s-a dezinformat populația, vehiculându-se fapte și date false pe rețelele de socializare. Se evidențiază tinerii cu resurse materiale modeste, care în general sunt foarte buni în căutarea și analiza informațiilor datorită educației, profesiei, abilităților și cunoașterii limbilor străine. Această inegalitate la nivelul accesului la informații a amplificat efectele negative pentru partea vulnerabilă a populației. O astfel de reflectare negativă a situației inhibă progresul și dezvoltarea socială, generând impredictibilitate și incertitudine.
9. S-a demonstrat că accesul la rețelele online afectează negativ respectarea măsurilor de distanțare socială. Utilizarea mai intensivă a rețelelor sociale poate genera confuzie, poate expune persoanele la știri false și, prin urmare, poate reduce conformarea. Odată cu trecerea la formatul online a multor domenii economice, mulți oameni și-au pierdut locul de muncă, iar factorul epuizării emoționale și ștergerea granițelor clare dintre viața personală și muncă a început să apară mult mai des.
10. Încrederea în instituții, precum sistemul de sănătate și în guvern, a avut un impact pozitiv asupra respectării măsurilor de distanțare socială. Caracteristicile socioeconomice, cum ar fi ocuparea forței de muncă, au avut un impact semnificativ pozitiv asupra respectării distanțării sociale. Mai mult, persoanele care se simt în pericol și pensionarii au fost mai susceptibili să respecte regulile de distanțare socială. Aplicarea unor ghiduri bine direcționate pe indivizii mai sceptici ar trebui să contribuie la creșterea conformării cu măsurile anti-epidemiologice.
11. Utilizarea în cadrul procesului de cercetare a metodei istoriografice prospective privind edificarea periodizării fenomenului COVID-19 a demonstrat că în perioada pandemică criza sanitară a degenerat într-o criză de securitate regională din Europa de Sud-Est, în special în Zona Extinsă a Mării Negre a spațiului postsovietic, fiind amplificate riscurile și amenințările care vor exista pe parcursul prezenței fenomenului COVID-19 în condițiile accentuării rivalității geopolitice dintre marile puteri. În acest context geopolitic este inevitabilă subminarea stabilității mediului de securitate regională, precum și reducerea nivelului de asigurare a capacității instituționale a sistemului național de securitate și apărare al RM de a contracara provocările generate de fenomenul Covid-19.
12. Asigurarea sustenabilității instituționale a relațiilor de cooperare politico-militare dintre RM și NATO și intensificarea procesului de consolidare a sistemului național de securitate și apărare al RM, în special în condițiile crizei de COVID-19, dar și în contextul agravării relațiilor diplomatice dintre Occident și Federația Rusă, necesită o nouă abordare, la nivelul clasei politice, precum și la nivelul societății, mult mai pragmatică, consecventă și intransigentă care ar garanta o perspectivă geopolitică clară pe termen lung a conceptului de asigurare a securității naționale.
13. Dimensiunea geopolitică a securității naționale a RM presupune actualizarea statutului geopolitic de neutralitate permanentă ce fundamentează și instituționalizează sistemul național de securitate și apărare și care trebuie să asigure un grad înalt de funcționalitate a

acestui pentru apărarea independenței, suveranității și integrității teritoriale. Capacitatea instituțională a sistemului național de securitate și apărare al RM de a depăși pe cont propriu amenințările geopolitice, dar și criza de securitate regională declanșată de fenomenul COVID-19 este una redusă, alternativa fiind examinarea oportunității combaterii colective a acestor provocări, care trebuie să devină un imperativ în necesitatea realizării intereselor vitale ale RM și o chestiune fundamentală pentru asigurarea securității naționale.

14. Se constată că simpla cunoaștere a riscurilor nu este suficientă în contextul actualei pandemii pentru a o combate eficient. Este nevoie de voință politică pentru a proteja oamenii de consecințele epidemiei, pentru a lua măsuri de a salva vieți și a construi o lume mai sigură. În acest context, capacitatea RM de a preveni, detecta și răspunde în mod eficient la provocări de securitate este semnificativ limitată de un mediu caracterizat prin risc sporit. În consecință, în condițiile pandemiei s-au produs schimbări importante în sistemul securității sănătății din RM.
15. Procesul de modernizare, de ajustare la imperativele timpului a sistemului internațional și național al securității, este unul continuu și necesită permanent noi idei și propuneri de îmbunătățire și de eficientizare, deoarece în perioada contemporană, mai cu seamă în contextul expansiunii pandemiei de COVID-19, asigurarea securității umane, a siguranței persoanei a devenit o preocupare complexă și multidimensională, încorporând astfel de componente precum securitatea personală, a sănătății, de mediu, alimentară, a comunității, securitatea politică și economică.

Rezultatele obținute determină necesitatea înaintării următoarelor recomandări:

1. Pentru atenuarea impactului negativ al pandemiei asupra funcționalității puterii de stat este necesar de coordonat acțiunile decidenților politici cu activitățile funcționarilor publici în materie de implementare a politicilor publice. În condițiile crizei pandemice, care a deteriorat viața economică, socială și politică, este imperios necesară o guvernare transparentă, responsabilă, profesionistă, eficientă și receptivă. Astfel se poate consolida capacitatea administrativă, prin îmbunătățirea proceselor de luare a deciziilor, asigurarea unei aplicări mai bune a legislației, asumarea voinței politice în coordonarea cadrului legislativ, în promovarea reformelor democratice care pot conduce la responsabilizarea decidenților și la participarea pro-activă a cetățenilor la viața social-politică și, în mod special, la procesul decizional, pe de o parte, și la necesitatea respectării angajamentelor luate de țara noastră în contextul *Acordului de Asociere cu UE* pe de alta.
2. guvernare democratică înseamnă atât consolidarea instituțiilor puterii de stat astfel încât acestea să se adapteze la schimbările ce au loc în viața politică, economică și socială, cât și promovarea democrației politice, care să conducă la participarea și responsabilizarea decidenților politici în actul guvernării, în special în contextul crizei provocate de COVID-19. Schimbările sistemice sunt impulsionate de realizarea în practică a noii paradigme de dezvoltare, prefacerile dinamice ale necesităților societății de a se realiza o bună guvernare și instituții eficiente, înalt profesioniste ale puterii de stat. Direcția strategică prioritară a dezvoltării trebuie să devină crearea unui sistem stabil de continuitate a puterii de stat, unită și orientată spre dezvoltarea durabilă a statului RM în baza unei creșteri a eficienței guvernării, iar aceasta ar forma o idee națională care ar uni întreaga societate.

3. Republica Moldova are scopul de a consolida stabilitatea dezvoltării socioeconomice în condiții neprielnice dictate de pandemia de COVID-19. Este necesar să se ia în considerare multe aspecte, inclusiv dinamica așteptărilor și stărilor de spirit ale publicului, nivelul de legitimitate a instituțiilor, respectarea drepturilor civile și a libertăților omului. Deciziile strategice trebuie să fie precedate de o analiză cuprinzătoare a situației. Pentru a spori conformarea voluntară a populației la asumarea măsurilor anti-COVID-19, trebuie implementate campanii de comunicare în sănătatea publică, încurajând încrederea în guvern și alte autorități publice. Astfel, e necesar de a înțelege și a măsura mai corect capacitățile naționale de prevenire, detectare și reacție rapidă la amenințările pandemice. Se recomandă elaborarea *Strategiei naționale de comunicare pentru situații de urgență din domeniul sănătății publice în RM*. Factorii de decizie trebuie să ia în considerare riscurile bolilor infecțioase atunci când elaborează politici și planuri legate de schimbările climatice, utilizarea terenurilor și planificarea urbană.
4. Trebuie investigat impactul colateral al măsurilor luate în contextul pandemiei asupra stării generale de sănătate a populației, conform definiției OMS, pentru sustenabilitatea demersului și abordării, analizei și evaluării riscurilor securitare în contextul pandemiei COVID-19 și a atacurilor cu știri false, lansate cu scopul de a destabiliza sistemul sociopolitic și de a continua lupta pentru puterea politică prin metode nedemocratice, cu abuzuri și derapaje de la normele democratice. Este important de luat în calcul în procesul de evaluare și adoptare a măsurilor de combatere a pandemiei COVID-19, inclusiv în contextul înțetirii atacurilor cu știri false, creșterea frecvenței tulburărilor psihice legate de izolarea socială a cetățenilor supuși restricțiilor, agravarea situației legate de alte afecțiuni și maladii în societate, creșterea mortalității generate de alte afecțiuni, evaluarea consecințelor șomajului și a recesiunii economice asupra bunăstării persoanei umane, a colectivităților, a omenirii, impactul asupra calității învățământului în condițiile studiilor la distanță etc.
5. Gama largă a provocărilor și riscurilor de securitate a suferit o diversificare și mai mare în contextul pandemiei actuale COVID-19. Se impune, în mod imperativ, aplicarea universală a principiului securitar al *proporționalității* măsurilor de precauție, corelate cu pericolele reale, estimate cu exactitate și în baza unui suport științific fundamental. Strategiile și politicile ce se adoptă pentru combaterea pandemiei trebuie să fie proporționale cu gravitatea pericolului. Aplicarea acestui principiu este un mecanism de evitare a derapajelor referitor la încălcarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, mai ales în contextul în care se impune implementarea unei strategii eficiente de contracarare a atacurilor campaniilor mediatice de știri false asupra opiniei publice în contextul pandemiei, care ar consta în implicarea expertizei și experților, apelarea la cunoștințe veridice și general aprobate de către comunitatea academică.
6. Pentru consolidarea sistemului național de securitate și apărare și asigurarea sustenabilității instituționale a cooperării cu NATO în condiții de pandemie, este indispensabilă intensificarea realizării reformelor, respectând principiul continuității. Un imperativ pe termen scurt este elaborarea, în cooperare cu comunitatea științifică, a unei noi *Strategii de securitate națională* care să reflecte contextul geopolitic al mediului de securitate internațională și regională, precum și apariția/reapariția noilor riscuri și amenințări

geopolitice la adresa componentelor securității naționale declanșate de fenomenul COVID-19. La fel, trebuie elaborat Planul pentru implementarea *Strategiei naționale de apărare* pentru anii 2022-2026 și Planul pentru implementarea *Strategiei militare* a RM 2022-2026. E necesar de a completa Strategia națională de apărare prin elaborarea unor amendamente de reglementare a prevenirii și combaterii noilor provocări generate de pandemie.

7. Se cere să e dezvolte strategii de pregătire la provocările securitare locale, ca parte a eforturilor mai largi de planificare a securității regionale și a celei naționale. Guvernul RM urmează să ofere prioritate și să acorde resursele necesare pentru fortificarea sistemului de sănătate, pentru detectarea și reacția rapidă la pericolele sanitare. Se impune includerea în noua *Strategie Națională de Sănătate 2030* a prevederilor privind planul național de răspuns la situații de urgență în sănătatea publică. De asemenea, este necesar să se creeze un mecanism dedicat interacțiunii cu sectorul privat, pentru a uni eforturile celor două sectoare (public și privat) la pregătirea unui răspuns consolidat în situațiile de urgență.
8. Este necesar să se ia decizii de management competente bazate pe cercetări științifice. Astfel de decizii vor contribui la păstrarea și menținerea nu numai a nivelului de securitate socială a cetățenilor, ci și la păstrarea sistemului de relații socioeconomice. Este importantă identificarea principalelor tendințe în dezvoltarea sferei sociale pentru a urmări principalii vectori de dezvoltare, analiza lor ulterioară în contextul asigurării unei îmbunătățiri calitative a componentei socioeconomice. Se impune îmbunătățirea structurii asistenței medicale și a măsurilor medicale preventive, a unui sistem extins de furnizare a serviciilor educaționale și a sprijinului social pentru populație, îmbunătățirea calității și accesibilității educației, pentru dezvoltarea masivă a abilităților intelectuale, obținerea de noi abilități. Prin direcționarea finanțării către sectoare sociale cheie, responsabile de nivelul de educație și sănătate al cetățenilor, luând decizii eficiente de management, este posibil de asigurat dezvoltarea calitativă a societății prin restabilirea funcționalității instituțiilor statului, afectată pe perioada pandemiei.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice

din anul 2020-2021 în care se reflectă rezultatele obținute în cadrul Ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19:

20.70086.13/COV Atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova (FUNCOV), codul (70105)

1. Monografii

1.1.monografii monoautor

1. UNGUREANU V. *Redimensionarea arhitecturii geopolitice a sistemului internațional postrăzboi rece: adversități geostrategice și replieri de securitate*. Chișinău: ÎS FEP „Tipografia Centrală”, 2020, (18,8). ISBN 978-9975-3430-0-8.
2. STERPU, V. *Contribuții ale organizației internaționale INTERPOL la asigurarea securității. Cazul Republicii Moldova*. Chișinău: Tipografia Centrală. 2020. 216 p. ISBN 978-9975-3298-9-7.

1.2. monografii colective

1. *Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități*: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021. 284 p. ISBN 978-9975-157-25-4.
2. *Soluții și recomandări pentru factorii de decizii din instituțiile puterii de stat din RM de ieșire din criza cauzată de pandemia COVID-19*: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 25 mai 2021. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021. 284 p. ISBN

2. Articole în reviste științifice

2.1. în reviste în reviste de peste hotare:

1. SPRINCEAN, S.; BECCIU, S. *Perspectiva postmodernă asupra problematicii siguranței omului în contextul provocărilor contemporane*. În: Revista de științe politice și relații internaționale (Institutul de științe politice și relații internaționale „Ion I. C. Brătianu”) [București], Tomul XVIII, Nr. 2, 2021, p. 91-100 (0,75 c.a.). ISSN: 1584-1723.

2.2. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, Tipul B:

1. RUSANDU I. *Democrația, rezistența instituțiilor statale și opoziția politică în contextul pandemiei COVID-19 în Republica Moldova: analiza și sinteza*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice. 2020, nr. 2 (183), p. 44-55. ISSN 1857-2294.
2. DUMITRASCO, M. *Influence the Covid-19 pandemic on the integration of Republic of Moldova in the regional values chains*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe politice [Chișinău], Nr. 1, 2021, p. 43-56. ISSN 1857-2294. Tipul B.
3. UNGUREANU, Veaceslav. *Geopolitica securității regionale din Europa Centrală și de Est în contextul pandemiei COVID-19*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice [Chișinău], nr. 3, 2020, p. 5-20. (0,8 c.a.). ISSN 1857-2294.
4. UNGUREANU, Veaceslav. *Asigurarea rezilienței securității naționale a Republicii Moldova în contextul intensificării coordonatei geopolitice a fenomenului pandemiei COVID-19*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice [Chișinău], nr. 1, 2021, p. 18-33. (0,8 c.a.). ISSN 1857-2294.
5. CHINDÎBALIUC, O. *Энергетическая политика Молдовы в условиях пандемии COVID-19*. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale. 2020, nr. 2, p. 71-79. (0,85 c.a.). ISSN 1857 – 1999, E-ISSN 2345-1963.
6. SPRINCEAN, S.; BECCIU, S. *Problematica siguranței omului în contextul provocărilor contemporane din perspectivă postmodernă*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe politice [Chișinău], Nr. 1, 2021, p. 34-41. (0,73 c.a.) ISSN 1857-2294. Tipul B.
7. SPRINCEAN, S.; MITROFANOV, Gh. *Impactul asigurării securității globale asupra modernizării sociopolitice a Republicii Moldova*. În: Moldoscopie. Publicație periodică științifico-practică. [Chișinău]. Anul 25 (2021), nr. 1 (92), p. 54-59. (0,55 c.a.). Tipul B. DOI: [https://doi.org/10.52388/1812-2566.2021.1\(92\).05](https://doi.org/10.52388/1812-2566.2021.1(92).05) ISSN 1812-2566. E-ISSN 2587-4063.

8. SPRINCEAN, S. *Sporirea securității și siguranței persoanei și progresul domeniului culturii ca deziderate ale Acordului de Asociere RM-UE*. În: Revista Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică [Chișinău]. Nr. 1 (38), 2021, p. 243-248. (0,6 c.a.) ISSN 2345-1408 / ISSN 2345-1831. Tipul B.
9. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Asigurarea securității umane prin optimizarea procesului decizional din Republica Moldova*. În: Moldoscopie. Publicație periodică științifico-practică. [Chișinău]. Anul 24 (2020), nr. 4 (91), p. 73-80. (0,72 c.a.). DOI: [https://doi.org/10.52388/1812-2566.2020.4\(91\).07](https://doi.org/10.52388/1812-2566.2020.4(91).07) ISSN 1812-2566. E-ISSN 2587-4063. Tipul B.
10. VARZARI, P. *Sistemul de guvernare al societății din Republica Moldova, între deziderat și realitate*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, 2020, nr. 1 (182), p. 72-86 (1,3 c.a.) ISSN 1857-2294.
11. VARZARI, P. *Parteneriatele politice post-alegeri de guvernare în Republica Moldova: între deziderate și realități*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice”, 2021, nr. 1 (185), p. 50-74 (2,25 c.a.). ISSN 1857-2294.
12. VARZARI P. *Democrația ateniană: democrația „față în față” sau primul exercițiu democratic*. În: Moldoscopie. Publicație periodică științifico-practică, An. 24, 2020, nr. 1 (88), p. 112-130 (1,75 c.a.) ISSN 1812-2566.
13. РОГОВАЯ Г. *Православная церковь в светском государстве: ситуация Республики Молдова и Украины (II)*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, 2020, nr. 1 (182), p. 45-60. ISSN 1857-2294.
14. РОГОВАЯ Г. *Православная церковь в светском государстве: ситуация Республики Молдова и Украины (III)*. În: Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, 2020, nr. 2 (183), p. 22-33. ISSN 1857-2294.
15. SPRINCEAN, Serghei; SOHOȚCHI, Tudorița-Sanda; MITROFANOV, Ghenadie. *Protecția și siguranța persoanelor: provocări ale securității umane în context global*. In: Relații internaționale. Plus. 2021, nr. 1(19), p. 79-90. ISSN 1857-4440. DOI: [https://doi.org/10.52327/1857-4440.2021.1\(19\).09](https://doi.org/10.52327/1857-4440.2021.1(19).09) Tipul B.
16. SPRINCEAN, Serghei; SOHOȚCHI, Tudorița-Sanda; MITROFANOV, Ghenadie. *Protection and safety of individuals: challenges of human security in a global context*. In: Relații internaționale. Plus. 2021, nr. 1(19), pp. 188-199. ISSN 1857-4440. DOI: [https://doi.org/10.52327/1857-4440.2021.1\(19\).22](https://doi.org/10.52327/1857-4440.2021.1(19).22) Tipul B.

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, Tipul C:

1. VARZARI P. *Reactualizarea clivajelor sociopolitice în Republica Moldova: retrospective, realități și provocări*. În: Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova, 2020, Ediția 6, p. 84-94 (1,25 c.a.). ISSN 2435-1114. ISBN 978-9975-3423-1-5.
2. SPRINCEAN, S.; CATAN, A. *Implicații securitare ale politicilor de promovare a drepturilor omului*. În: Vector European. 2021, nr. 1, pp. 46-49. (0,52 c.a.). ISSN 2345-1106. Tipul C. DOI: <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2021-1.08>

2.4. în alte reviste naționale:

1. SPRINCEAN, S. *Perspective de asigurare a siguranței persoanei în contextul realizării securității umane*. În: Studii Naționale de Securitate. Revistă științifico-practică. Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan, Întemeietorul Moldovei”. Nr. 1(1), 2020, p. 185-200. (1,25 c.a.). ISSN 2587-3822.
2. UNGUREANU, Veaceslav; JUC, Victor. *Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul adversităților geopolitice regionale*. În: Studii naționale de securitate. Revistă științifico-practică [Chișinău], nr. 2 (2), 2020, p. 23-39. (1 c.a.). ISSN 2587-3822.

3. Articole în culegeri științifice

3.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. RUSANDU I. *Democracy in the conditions of the COVID-19 pandemic in the Republic of Moldova: analysis and synthesis*. În: Интеллектуальная культура Беларуси: духовно-нравственные традиции и тенденции инновационного развития. Том 3. г. Минск, 2020. 191-194 с. ISBN 978-985-581-433-8.
2. SPRINCEAN, S.; SOHOTCHI, T.-S. *Ensuring human security in the conditions of the COVID-19 pandemic / Обеспечение безопасности человека в условиях пандемии COVID-19*. În: Сахаровские чтения 2021 года: экологические проблемы XXI века. Sakharov readings 2021: environmental problems of the XXI century: материалы 21-й международной научной конференции, 20-21 мая 2021 г., Минск, Республика Беларусь: в 2 ч. / Междунар. гос. экол. ин-т им. А. Д. Сахарова Бел. гос. ун-та; редкол.: А. Н. Батян [и др.]; под ред. д-ра ф.-м. н., проф. С. А. Маскевича, к. т. н., доцента М. Г. Герменчук. Часть 1. Минск: ИВЦ Минфина, 2021, p. 95-98. (388 с.) (0,6 c.a.). ISBN: 978-985-7224-32-6. <https://doi.org/1046646/SAKH-2021-1-95-98>
3. DUMITRASCO M. *Patterns of external fragmentation of production in the Republic of Moldova*. In: the conference proceedings: "Knowledge in Digital Age", Matera (Italy), 9-11 September 2020, p. 1814-1826. ISBN 978-88-96687-13-0
4. SPRINCEAN, S. *Libertatea individuală și siguranța persoanei ca imperative didactice*. În: *Tradiție și perspective în didactica modernă*. / Camelia Augusta Roșu, Cristina Nanu, (editori). Vol. 4. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba-Iulia. Alba-Iulia: Aeternitas. 2020, p. 82-89. (0,55 c.a.). ISBN: 978-606-31-0486-2.
5. SPRINCEAN, S. *The role of civil unity in the process of ensuring human security in the Republic of Moldova*. / Роль гражданского единства в процессе обеспечения безопасности человека в Республике Молдова. In: Правовые аспекты нациестроительства в России: история и современность. Материалы Всероссийской научной конференции с международным участием. 2020 г. / Редколлегия: Г.П. Кулешова [и др.]. Саранск: ЮрЭксПрактик. 2020, p. 44-51. (0,575 c.a.). ISBN 978-5-907071-28-5.

3.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. SPRINCEAN, S. *Politica securității umane în condițiile pandemiei Covid-19*. În: Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, Ediția a 3-a, 06-07 noiembrie 2020 / colegiul de redacție: Vitalie Ojovanu (redactor responsabil și coordonator). Chișinău: Print-Caro, 2020, p. 119-125. (0,475 c.a.). ISBN 978-9975-56-805-0.
2. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI T.-S. *Importanța componentei educaționale în procesul de asigurare a securității umane*. În: Performanța în educație: factor-cheie în asigurarea securității umane. Materialele Conferinței științifico-practice internaționale, 9-10 octombrie 2020. Academia de Administrare Publică. / Coord. Ludmila Roșca. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”. 2020, p. 97-104. (0,5 c.a.). ISBN 978-9975-3492-0-8.
3. UNGUREANU, Veaceslav. *Redimensionarea geopolitică a paradigmei de asigurare a securității naționale a Republicii Moldova în contextul proceselor integraționiste regionale*. În: Materialele conferinței științifice internaționale „Știința politică și administrativă: provocări globale, soluții locale”, dedicată celei de-a 25-a aniversări a Facultății Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative a Universității de Stat din Moldova, organizată pe 13 noiembrie 2020. Chișinău: UNU, 2021, p. 174-180. (512 p.). (0,4 c.a.). ISBN 978-9975-3459-7-2.
4. VARZARI P. *Coaliția de guvernare „Platforma Social-Democrată pentru Moldova” între PSRM și PDM – un aranjament politic asumat*. În: Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter- și pluridisciplinare. Ediția a III-a (Materialele Conferinței științifice internaționale, 6-7 noiembrie 2020) / Red. respons. și coord. V. Ojovanu. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic Print Caro, 2020, p. 183-189 (0,45 c.a.). ISBN 978-9975-56-805-0.
5. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T.-S. *Problematika securității umane și drepturilor persoanei reflectată în acordul de asociere RM-UE*. În: Culegere de articole științifice. Conferința Științifică Internațională „Strategia Securității Uniunii Europene în contextul Metamorfozelor Relațiilor Internaționale (1)”, 23 aprilie 2021, Acad. de Administrare Publică. / Comitet științific: Oleg Balan [et al.]; colegiul redacțional: Ludmila Roșca [et al.]. Chișinău: Print-Caro. 2021, vol. 1, p. 115-121. (360 p.). (0,53 c.a.) ISBN 978-9975-56-874-6.
6. SPRINCEAN, S.; MITROFANOV, Gh. *Drepturile omului și securitatea globală*. În: Culegere de articole științifice. Conferința Științifică Internațională „Strategia Securității Uniunii Europene în contextul Metamorfozelor Relațiilor Internaționale (1)”, 23 aprilie 2021, Acad. de Administrare Publică. / Comitet științific: Oleg Balan [et al.]; colegiul redacțional: Ludmila Roșca [et al.]. Chișinău: Print-Caro. 2021, vol. 1, p. 130-135. (360 p.). (0,45 c.a.) ISBN 978-9975-56-874-6.
7. VARZARI P. *Parteneriatul politic PSRM-Blocul „ACUM” – un acord tradițional între elite sau o construcție politică atipică*. În: Teoria și practica administrării publice: Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale, Chișinău, 22 mai 2020 / Coleg. redacțional: O. Balan [et. al.]. Chișinău: AAP, 2020 (Combinatul Poligrafic), p. 131-134 (0,4 c.a.) ISBN 978-9975-3240-9-0.

3.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. VARZARI, P. *Constituirea regimului de bună guvernare în Republica Moldova prin prisma depășirii crizei pandemice*. În: Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020 / Coord.: V. Juc. Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, 2021 (ÎS FEP „Tipografia Centrală”), p. 7-37 (1,5 c.a.). ISBN 978-9975-157-25-4.
2. UNGUREANU, Veaceslav. *Emergența statutului geopolitic al Republicii Moldova în contextul consolidării capacității instituționale a securității naționale în perioada pandemiei COVID-19*. În: Materialele conferinței științifice cu participare internațională „Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități”, organizată pe 19 noiembrie 2020./Coord.: Victor Juc. Chișinău: ICJPS, 2021 (ÎS FEP „Tipografia Centrală”), p. 160-189. (284 p.). (1 c.a.). ISBN 978-9975-157-25-4.
3. SPRINCEAN, S. *Actul guvernării și securitatea umană în contextul pandemiei COVID-19*. În: Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020. / coordonator: Victor Juc. Cap. 3. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021, p. 65-91. (284 p.) (1,35 c.a.). ISBN 978-9975-157-25-4.
4. CHINDÎBALIUC, O. *Энергетическая политика Республики Молдова в условиях пандемии COVID-19: испытание кризисом*. În: Materialele conferinței științifice cu participarea internațională „Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități”. Chișinău: ÎS FEP „Tipografia Centrală”. 2021, p. 237-262.
5. DUMITRASCO, M. *Afectarea regimurilor comerciale a țărilor din cadrul parteneriatul estic de către pandemia COVID-19*. În: Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021, p. 263-281. (284 p.) ISBN 978-9975-157-25-4.
6. RUSANDU, I.; STERPU, V. *Democrația, statul și opoziția în condițiile pandemiei COVID-19: dimensiuni relaționale*. În: Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021, p. 38-64. (284 p.) ISBN 978-9975-157-25-4.
7. MOCANU, I. *Încrederea populației Republicii Moldova în instituțiile puterii de stat în contextul pandemiei COVID-19*. În: Meritocrație, profesionalism, integritate: deziderate versus realități: Materialele conferinței științifice cu participare internațională din 19 noiembrie 2020. / coordonator: Victor Juc. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021, p. 92-110. (284 p.) ISBN 978-9975-157-25-4.
8. SPRINCEAN, S. *Reconceptualizarea riscurilor securitare la adresa sănătății publice în contextul pandemiei COVID-19*. În: “Combaterea știrilor false în condițiile provocărilor de securitate – COVID 19”. Institutul Național de Informații și Securitate ”Bogdan, Întemeietorul Moldovei”. Materialele Mesei rotunde cu participare internațională, 2020 / coord. D. Hârbu-Bencheci. Chișinău: SIS al RM (Tipogr. „Garamont Studio”), 2020, p. 65-76. (0,9 c.a.). ISBN 978-9975-3271-0-7.

9. SPRINCEAN, S. *Noi riscuri și amenințări la adresa siguranței persoanei în epoca intensificării biopericolelor globale*. În: Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective. Conferința științifică națională cu participare internațională. Ediția a 4-a, 2020 / colegiul redacțional: Valeriu Capcelea (coordonator) [et al.]. Bălți: Tipogr. „Indigou Color”, 2020, p. 372-378. (499 p.). (0,65 c.a.). ISBN 978-9975-3382-6-4.
10. SPRINCEAN, S. *Siguranța persoanei umane în contextul necesității asigurării biosecurității*. În: Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective. Conferința științifică națională cu participare internațională. Ediția a 4-a, 2020 / colegiul redacțional: Valeriu Capcelea (coordonator) [et al.]. Bălți: Tipogr. „Indigou Color”, 2020, p. 378-384. (499 p.). (0,65 c.a.). ISBN 978-9975-3382-6-4.
11. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Siguranța persoanei și securitatea umană: dileme conceptuale*. În: Culegerea de articole la Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective”, ediția a 5-a, 29-30 iunie 2021, Bălți. / Coord. V. Capcelea. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021, p. 362-367. (496 p.) (0,52 c.a.). ISBN 978-9975-62-432-9.
12. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Abordări securitare ale problematicii siguranței persoanei*. În: Culegerea de articole la Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective”, ediția a 5-a, 29-30 iunie 2021, Bălți. / Coord. V. Capcelea. Chișinău: Tipografia Centrală. 2021, p. 367-371. (496 p.) (0,53 c.a.). ISBN 978-9975-62-432-9.

3.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI T.-S. *Filosofia securității umane în contextul provocărilor contemporane*. În: Filosofia și perspectiva umană: sustenabilitatea gândirii filosofice în societatea post-pandemie. Materialele conferinței științifice consacrate Zilei Mondiale a Filosofiei, 19 noiembrie 2020. Institutul de Istorie. / Coord. A. Pascaru. Chișinău: Tipogr. "Lexon Prim". 2020, p. 194-205. (0,6 c.a.). ISBN 978-9975-3334-2-9.
2. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T.-S. *Particularități în procesul de asigurare a securității umane*. În: Conferința științifică "Rolul științei în reformarea sistemului juridic și politico-administrativ", Ediția a 6-a, 10 decembrie 2020 / comitetul științific: Cornea Sergiu [et al.]; comitetul organizatoric: Chironachi Vladimir [et al.]. Secția: Științe juridice. Cahul: US "Bogdan Petriceicu Hasdeu" (Tipogr. "CentroGrafic"). 2021. 156-164 p. (202 p.) (0,8 c.a.) ISBN 978-9975-88-072-5.
3. RUSANDU I. *Democrația în condițiile epidemiei coronavirusului din Republica Moldova: analiză și sinteză*. În: Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației. Volumul VII, Partea 1, Cahul, 2020. 54-62pp. ISBN 978-9975-88-060-2.
4. UNGUREANU V. *Afirmarea geopolitică a Republicii Moldova între oportunități și constrângeri de securitate*. În: Perspectivele și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației./Coord.: Sergiu Cornea. Cahul: US Cahul, Tipografia „Centrografic”, 2020, volumul VII, partea 1, p. 20-31. (366 p.). (1,2 c.a.). ISBN 978-9975-88-060-2.

5. VARZARI P. *Considerente privind coalițiile de guvernare după alegerile parlamentare de legislatura a X-a: realități și provocări*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației* / Ed. a 7-a, 2020; coord. S. Cornea; col. de redacție: P. Lungu [et al.]. Cahul: US Cahul, 2020 (Tipogr. „Centrografic”), p. 78-83 (0,5 c.a.). ISSN 2587-3563. E-ISSN 2587-3571. ISBN 978-9975-88-040-4.
6. SPRINCEAN, S. *Provocări securitare în perioada crizei sanitare și pandemiei Covid-19*. În: *Mandatul de securitate: probleme actuale de interpretare, legislație și practică*. Conferință științifico-practică națională, 8 septembrie 2020, *Institutul Național de Informații și Securitate "Bogdan, Întemeietorul Moldovei"*, Chișinău: Print-Caro, 2020, p. 104-109. (377 p.). (0,45 c.a.). ISBN 978-9975-56-783-1.

3.5. în alte culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. UNGUREANU V. *Riscurile și oportunitățile geopolitice ale securității naționale a Republicii Moldova în contextul necesității intensificării relațiilor de cooperare cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord*. În: *Analele științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova*. Chișinău: USEM, Tipografia „Adrilang”, 2020, p. 73-84. (159 p.). (1,2 c.a.). ISBN 978-9975-3423-1-5.
2. RUSANDU, I.; STERPU, V. *Dimensiuni actuale ale relațiilor dintre opoziție și guvernare în Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19*. În: *Știința Politică și Administrativă: Provocări Globale, Soluții Locale*. Chișinău: UNU, 2021, p. 66-72. (Tipogr. „Fox Trading”) ISBN: 978-9975-3459-7-2.

3. Teze în culegeri științifice

4.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. SPRINCEAN, S. *Individual freedom and security of the person as didactic imperatives*. In: *Book of abstracts. The International Conference „Didactics: past, present and future perspectives”, 6th edition (online), 2020, “1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, Faculty of Law and Social Sciences, Department for Teacher Training.* / ed. Cornel Victor Igna. Alba Iulia. 2020, p. 62. (73 p.). (0,25 c.a.). ISSN 2668-1749. ISSN-L 2668-1749.

4.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. SPRINCEAN, S. *Progresul domeniului culturii favorizat de Acordul de Asociere RM-UE în perspectiva sporirii securității și siguranței persoanei umane*. În: *„Învățământul artistic – dimensiuni culturale”, conferință științifică internațională. Conferința științifică internațională, 2020: Tezele comunicărilor* / col. de redacție: Tatiana Comendant [et al.]. Vol. 2: Artă teatrală, cinematografică, coregrafică. Arte plastice, decorative și design. Științe socio-umanistice și culturologie. Chișinău: AMTAP, 2020, p. 71-73. (83 p.). (0,25 c.a.). ISBN 978-9975-3311-5-9. ISBN 978-9975-3311-7-3.

2. SPRINCEAN, S. *Promovarea patrimoniului cultural național în contextul implementării Acordului de Asociere Republica Moldova-UE*. În: Conferința științifică internațională «Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare»: Programul și rezumatele comunicărilor. 2020. Ediția a 12-a. / comitetul de organizare, comitetul științific: Victor Ghilaș (președinte) [et al.]. Chișinău: S. n., 2020 (Tipogr. «Notograf Prim»), p. 24. (98 p.). (0,25 c.a.). DOI: 10.6084/m9.figshare.12356093. ISBN 978-9975-84-123-8. <http://patrimoniul.asm.md/?p=4541>
3. SPRINCEAN, S. *Cultura securitară a persoanei prin prisma Acordului de Asociere RM-UE în contextul pandemiei COVID-19*. În: „Învățământul artistic – dimensiuni culturale”, conferință științifică internațională. Conferința științifică internațională, 23 aprilie 2021: Tezele comunicărilor / col. de redacție: Tatiana Comendant [et al.]. Vol. 2: Artă teatrală, cinematografică, coregrafică. Arte plastice, decorative și design. Științe socio-umanistice și culturologie. Chișinău: AMTAP, 2021, p. 70-71. (88 p.). (0,25 c.a.). ISBN 978-9975- 3453-5-4.
4. SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Importanța siguranței persoanei și securității umane în contextul pandemiei COVID-19 pentru dezvoltarea sustenabilă a Republicii Moldova în spațiul intercultural european*. În: Conferința științifică internațională «Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare»: Programul și rezumatele comunicărilor. 27-28 mai 2021. Ediția a 13-a. / comitetul științific, comitetul de organizare: Victor Ghilaș (președinte) [et al.]. Chișinău: Tipogr. «Notograf Prim». 2021, p. 110. (138 p.). (0,25 c.a.). ISBN 978-9975-84-140-5.
5. DUMITRASCO, M. *Aspectele globale ale pandemiei Covid-19: pregătirea țărilor de pretutindeni față de pandemie*. În: „Învățământul artistic – dimensiuni culturale”, conferință științifică internațională. Conferința științifică internațională, 23 aprilie 2021: Tezele comunicărilor / col. de redacție: Tatiana Comendant [et al.]. Vol. 2: Artă teatrală, cinematografică, coregrafică. Arte plastice, decorative și design. Științe socio-umanistice și culturologie. Chișinău: AMTAP, 2021, p. 72. ISBN 978-9975- 3453-5-4.

4.3. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. SPRINCEAN, S. *Provocări securitare în perioada crizei sanitare și pandemiei Covid-19*. În: Mandatul de securitate: probleme actuale de interpretare, legislație și practică. Conferință științifico-practică națională, 8 septembrie 2020, *Institutul Național de Informații și Securitate "Bogdan, Întemeietorul Moldovei"*. Rezumatul comunicărilor. Chișinău: Print-Caro, 2020, p. 37-38. (76 p.). (0,25 c.a.). ISBN 978-9975-56-784-8.

7. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de prezentări (comunicări, postere, teze/rezumat/abstracte) la foruri științifice

Lista forurilor internaționale la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul ofertei de soluții: Serbia (1), România (2), Belarus (3), Federația Rusă (2), Ucraina (1):

1. **26-27 septembrie 2020** Conferința Internațională anuală „**The Political Consequences of the Pandemic**”, organizată de Asociația de Științe Politice din Serbiei, Facultatea de Științe Politice a Universității din Belgrad. **Serbia**. Raport: The Impact of the COVID-19 Pandemic Phenomenon Evolution on the International Security Ensuring. **Dr. Ungureanu V.**
2. **30 octombrie 2020** Conferința științifică „**Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere**”, secțiunea „Tendințe legislative în contextul globalizării” ediția a XVI-a. Iași. Organizatori: de Academia Română Filiala Iași - Institutul de Cercetări Economice și Sociale, ”Gheorghe Zane”. **Iași, România**. Raport: Strengthening human security and individual safety for reducing social inequalities in the Republic of Moldova. **Dr. hab. Sprincean Serghei.**
3. **2 noiembrie 2020** Conferința științifică internațională „**Конъюнктура мирового рынка нефти и газа: внешние шоки и геополитические риски**», organizată de Institutul țărilor CSI”, **Moscova, Federația Rusă**. on line. Raport: Проблемы энергетической безопасности в условиях пандемии: вызовы и возможности преодоления”. **Conf. Chindibaliuc O.**
4. **19-20 noiembrie 2020** Conferința Științifică Internațională, a V-a ediție, **Интеллектуальная культура Беларуси: духовно-нравственные традиции и тенденции инновационного развития. Минск, Республика Беларусь.** Raport: Democracy in the conditions of the COVID-19 pandemic in the Republic of Moldova: analysis and synthesis. **Conf. Rusandu Ion, dr. Sterpu Vladimir**
5. **26 martie 2021.** Международная научная-практическая конференция - Всероссийский онлайн-симпозиум с международным участием: «**Защита прав человека в периоды внешнеполитической напряженности**». Средне-Волжский институт (филиал) ВГУЮ (ППА Минюста России) **г. Саранск. Federația Rusă**. Raport. The role of personal safety in ensuring the protection of human rights in the Republic of Moldova. **Dr. hab. Sprincean Serghei.**
6. **21-22 mai 2021.** Conferința internațională „**Didactica: tradiție, actualitate, perspective**”, ediția a VII-a, Alba-Iulia. Raport: Incursiuni educaționale în cercetarea problematicii securității umane și siguranței persoanei. **Alba Iulia, România**. **Dr. hab. Sprincean Serghei.**
7. **27 mai 2021.** Conferința internațională «**The Development of Political Science: European Practices and National Perspectives**», Department of Political Science and Public Administration, Faculty of History, Political Science and International Relations, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. **Cernăuți, Ucraina**. Raport: Human security and personal safety approaches to the contemporary East-European security challenges. **Dr. hab. Sprincean Serghei.**

8. **20-21 mai 2021.** Круглый стол «**Экстремальная этика в экстремальных ситуациях**», в рамках Международной научно-практической конференции «Сахаровские чтения 2021 года: экологические проблемы XXI века» на базе Международного государственного института им. А.Д. Сахарова, **Минск, Республика Беларусь.** Raport: Ensuring human security in the conditions of the COVID-19 pandemic / Обеспечение безопасности человека в условиях пандемии COVID-19. **Dr. hab. Sprincean Serghei.**
9. **26 mai 2021.** Круглый стол «**Бытие и Бессмертие (Истина. Ценности. Познание)**» к 100-летию выдающегося белорусского философа А.К. Манеева. Институт философии Национальной Академии Наук Беларуси. **Минск, Республика Беларусь.** Raport: Демократические ценности: понятие и реальность. **Conf. Rusandu Ion.** Raport: Геополитические процессы как объект исследования. **Dr. Ungureanu V.**

Lista manifestărilor științifice,
la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul ofertei de soluții,
organizate în Republica Moldova

Internaționale (în RM):

1. **4 iunie 2021.** Cea de-a VIII-a ediție a Conferinței Științifice Internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, organizată de Universitatea de Stat din Cahul „Bogdan Petriceicu Hașdeu”. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOTCHI, T-S. *Incursiuni în studiul securității umane și siguranței persoanei.*
2. **04 iunie 2021.** Cea de-a VIII-a ediție a Conferinței Științifice Internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, organizată de Universitatea de Stat din Cahul „Bogdan Petriceicu Hașdeu”. Raport: UNGUREANU V. *Necesitatea rezilienței securității naționale a Republicii Moldova în contextul intensificării dimensiunii geopolitice a fenomenului pandemiei globale COVID-19.*
3. **04 iunie 2021.** Cea de-a VIII-a ediție a Conferinței Științifice Internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, organizată de Universitatea de Stat din Cahul „Bogdan Petriceicu Hașdeu”. Raport: VARZARI P. *Reflecții privind dualitatea puterii de stat în Republica Moldova.*
4. **27-28 mai 2021.** Conferința Științifică Internațională „*Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare*”, Ediția a XIII-a. Institutul Patrimoniului Cultural. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOTCHI, T-S. *Importanța siguranței persoanei și securității umane în contextul pandemiei COVID-19 pentru dezvoltarea sustenabilă a Republicii Moldova în spațiul intercultural european.*
5. **27 mai 2021.** Conferința Științifică Internațională „*Mediul strategic de securitate: provocări și tendințe*”, Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOTCHI, T-S. *Particularități de asigurare a securității umane și siguranței persoanei în condițiile pandemiei COVID-19.*

6. **23 aprilie 2021.** Conferința științifică internațională on-line cu genericul „Învățământul artistic – dimensiuni culturale”. Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice. **Raport:** SPRINCEAN, S. *Cultura securitară a persoanei prin prisma Acordului de Asociere RM-UE în contextul pandemiei COVID-19.*
7. **23 aprilie 2021.** Conferința științifică internațională "Strategia de securitate a UE în condițiile schimbătoare ale relațiilor internaționale (I)", organizată de Academia de Administrare Publică, acțiune din cadrul Proiectului Jean Monnet Chair: 620918-EPP-1-2020-1-MD-EPPJMO-CHAIR (EUDIPSEC), „Uniunea Europeană: noțiune cuprinzătoare”. Raport 1: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Problematica securității umane și drepturilor persoanei reflectată în acordul de asociere RM-UE.* Raport 2: SPRINCEAN, S.; MITROFANOV, Gh. *Drepturilor omului și securitatea globală.*
8. **20 noiembrie 2020.** Masa rotundă internațională „Diplomația UE în spațiul Parteneriatului Estic: realizări, dificultăți, probleme”, pe data de. Academia de Administrare Publică din Moldova. Raport: SPRINCEAN, S. *Problematica securității și drepturilor persoanei reflectată în Acordul de Asociere RM-UE.*
9. **20 noiembrie 2020.** Conferința științifică internațională „Societatea civilă împotriva torturii”. Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”. Raport 1: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Asigurarea securității umane prin optimizarea procesului decizional din Republica Moldova.* Raport 2: SPRINCEAN, S.; MITROFANOV, Gh. *Impactul asigurării securității globale asupra modernizării sociopolitice a Republicii Moldova.*
10. **13 noiembrie 2020.** Participarea la Conferința Științifică Internațională „Știința politică și administrativă: provocări globale, soluții locale”, manifestare dedicată celei de-a 25-a aniversări a Facultății Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, organizată pe data de 13 noiembrie 2020. Chișinău. Raport: UNGUREANU V. *Redimensionarea geopolitică a paradigmei de asigurare a securității naționale a Republicii Moldova în contextul proceselor integraționiste regionale.*
11. **6-7 noiembrie 2020.** Conferința științifică Internațională: „Sănătatea, Medicina și Bioetica în Societatea Contemporană: Studii Inter și Pluridisciplinare”, ediția a III-a.. USMF „N. Testemițanu”. Raport: SPRINCEAN S. *Politica securității umane în condițiile pandemiei Covid-19.*
12. **6-7 noiembrie 2020.** Conferința științifică Internațională: „Sănătatea, Medicina și Bioetica în Societatea Contemporană: Studii Inter și Pluridisciplinare”, ediția a III-a.. USMF „N. Testemițanu”. Raport: VARZARI P. *Coaliția de guvernare „Platforma Social-Democrată pentru Moldova” între PSRM și PDM – un aranjament politic asumat.*
13. **23 octombrie 2020.** Conferința științifică internațională „ÎNVĂȚĂMÂNTUL ARTISTIC – DIMENSIUNI CULTURALE, organizată în cadrul AMTAP. Raport: SPRINCEAN S. *Progresul domeniului culturii favorizat de acordul de asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perspectiva sporirii securității și siguranței persoanei umane.*

Cu participare internațională:

1. **25-26 iunie 2021.** Conferința științifică națională cu participare internațională „*Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective*” (ediția a cincea), consacrată aniversării a 15 ani de la fondarea Secției Nord a Academiei de Științe a Moldovei. Bălți. Raport 1: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Siguranța persoanei și securitatea umană: dileme conceptuale*. Raport 2: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Abordări securitare ale problematicii siguranței persoanei*.
2. **11 mai 2021.** Conferința științifico-practică națională cu participare internațională (ediția a XV-a) dedicată celebrării Zilei Europei în Republica Moldova „*Relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană: oportunități și constrângeri*”. Raport: SPRINCEAN, S. *Siguranța persoanei prin prisma Acordului de Asociere RM-UE în contextul pandemiei COVID-19*.
3. **10-11 decembrie 2020.** Conferința Științifico-practică cu participare internațională *Statul, Securitatea și Drepturile Omului în Era Digitală.*, organizată cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului USM. Chișinău. Raport 1: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Politici de asigurare a securității umane*. Raport 2: SPRINCEAN, S.; MITROFANOV, Gh. *Modernizare prin securizare globală*.
4. **11 mai 2021.** Conferința științifico – practică națională cu participare internațională (ediția a XV-a) dedicată celebrării Zilei Europei în Republica Moldova cu genericul: „*Relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană: oportunități și constrângeri*”, organizată de Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. Raport: UNGUREANU V. *Perspectiva consolidării relațiilor de securitate dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană pe dimensiunea Politicii de Securitate și Apărare Comună*.
5. **11 mai 2021.** Conferința științifico – practică națională cu participare internațională (ediția a XV-a) dedicată celebrării Zilei Europei în Republica Moldova cu genericul: „*Relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană: oportunități și constrângeri*”, organizată de Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice. Raport: VARZARI P. *Ideea europeană în istoria gândirii politice și juridice*.
6. **10-11 decembrie 2020.** Conferința științifico-practică cu participare internațională „*Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*”, Chișinău, USM, Facultatea de Drept. Raport: VARZARI P. *Buna guvernare și democrație sau ce determină persistența democrațiilor contemporane*.
7. **9-10 octombrie 2020.** Conferința Științifico-practică cu participare internațională: „*Performanța în educație – factor cheie în asigurarea securității umane*” din organizată în cadrul Academiei de Administrare Publică. Raport: SPRINCEAN, S. *Importanța componentei educaționale în procesul de asigurare a securității umane*.

Naționale:

1. **28 mai 2021.** Seminarul Republican "Activismul civic – condiție a consolidării instituțiilor statului democratic de drept", desfășurat în cadrul Proiectului Național „*Consolidarea sistemului de securitate națională prin cunoaștere și comunicare*”, Program de stat”, 2020-2023. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Rolul societății civile în promovarea valorilor și principiilor securității umane*.

2. **25 mai 2021.** Conferința științifică cu genericul: *Soluții și recomandări pentru factorii de decizie din instituțiile puterii de stat din RM de ieșire din criza cauzată de pandemia COVID-19*, face parte din programul de implementare a proiectului cercetare al ANCD în cadrul ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19 (2020-2021): 20.70086.13/COV Atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova (FUNCOV). Raport: SPRINCEAN, S. *Impactul pandemic al maladiei COVID-19 asupra calității guvernării prin prisma asigurării securității persoanei umane.*
3. **27 aprilie 2021.** Conferința practico-științifică interuniversitară a tinerilor cercetători „**Formele de colaborare a făptuitorului cu statul**” Catedra de Drept Public a Facultății de Drept, Universitatea de Studii Europene din Moldova. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Problematika siguranței persoanei din perspectiva securității umane.*
4. **15 aprilie 2021.** Atelierul de lucru cu genericul: *Potențial de creștere a capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM în contextul crizei cauzate de pandemia COVID-19*, face parte din programul de implementare a proiectului cercetare al ANCD în cadrul ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19 (2020-2021): 20.70086.13/COV Atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova (FUNCOV). Raport: SPRINCEAN, S. *Impactul crizei cauzate de pandemia COVID – 19 asupra capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM.*
5. **25 martie 2021.** Masa rotundă cu genericul: *Funcționalitatea instituțiilor puterii supreme în stat din Republica Moldova în condițiile pandemiei COVID-19*, face parte din programul de implementare a proiectului cercetare al ANCD în cadrul ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19 (2020-2021): 20.70086.13/COV Atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova (FUNCOV). Raport: SPRINCEAN, S. *Impactul diminuării funcționalității instituțiilor puterii supreme de stat asupra calității guvernării și securității persoanei umane în perioada pandemiei COVID-19.*
6. **09 martie 2021.** Atelierul de lucru: *Evaluarea impactului negativ al crizei cauzate de pandemia COVID-19 asupra capacităților de funcționalitate a instituțiilor puterii de stat din RM*, face parte din programul de implementare a proiectului cercetare al ANCD în cadrul ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19 (2020-2021): 20.70086.13/COV Atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra funcționalității instituțiilor puterii de stat din Republica Moldova (FUNCOV). Raport: SPRINCEAN, S. *Impactul pandemiei COVID-19 asupra calității guvernării și securității persoanei umane.*
7. **10 decembrie 2020.** Conferința științifico-practică „*Rolul științei în reformarea sistemului juridic și politico-administrativ*”. Organizatori: Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu”, Cahul. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Particularități în procesul de asigurare a securității umane.*
8. **19 noiembrie 2020.** Sesiunea Științifică „*Filosofia și perspectiva umană*”, consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, ediția a XVIII-a. Organizatori: Secția Filosofie a Institutului de Istorie, în colaborare cu Asociația pentru Filosofie din Republica Moldova. Raport: SPRINCEAN, S.; SOHOȚCHI, T-S. *Filosofia securității umane în contextul provocărilor contemporane.*

9. **8 septembrie 2020.** Conferința științifico-practică națională „Mandatul de securitate: probleme actuale de interpretare, legislație și practică”, organizată de Institutul Național de Informații și Securitate „Bogdan, Întemeietorul Moldovei” din cadrul Serviciului de Informații și Securitate al RM. Raport: SPRINCEAN, S. *Provocări securitare în perioada crizei sanitare și pandemiei Covid-19.*

8. Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală

9. Materializarea rezultatelor obținute

10. Dificultățile în realizarea proiectului

La realizarea proiectului au fost atrași în regim de voluntariat (fără remunerare) - 4 persoane pe lângă membrii echipei salarizați din proiect: dr. hab. S. Sprincean (coordonatorul expresiei de interes), acad. Alexandru N. Roșca, dr. Galina Rogovaia, și dr. Elena Balan. Fluctuația cadrelor din cadrul echipei datorate întârzierii achitării plății pe o perioadă de mai bine de 4 luni din primul semestru al anului 2021 la fel a constituit o dificultate în realizarea obiectivelor trasate în cadrul proiectului. În decursul celor 12 luni de implementare 3 membri ai echipei s-au concediat de la ICJPS și au părăsit proiectul, în principal din cauza insuficienței remunerării: dr. Oleana Chindibaliuc, dr. Vlad Sterpu și mg. Lucia Grosu.

11. Concluzii.

- Restricțiile impuse, panica generală, duce la derapaje democratice și tendințe de consolidare a regimurilor autoritare. Au fost limitate drepturile omului și diminuat gradul de libertate personală, cu repercusiuni iminente pe plan politic.
- Pandemia a evidențiat derapajele sistemului siguranței persoanei și a sistemului securității umane în ceea ce privește ocrotirea sănătății publice. Pandemia a declanșat crize economice, epidemiologice, creșterea sărăciei și a șomajului etc.
- Accesul la informații devine un factor de segregare socială. Accesul la rețelele online a afectat negativ respectarea măsurilor de distanțare socială. Utilizarea mai intensivă a rețelilor sociale a generat confuzie, a expus persoanele la știri false.
- În societate, inclusiv la nivel global, persistă o stare de anxietate, determinată de incertitudine și neîncredere în viitor, nu numai de riscul de infecție, ci și de consecințe negative, în principal economice.
- Cunoașterea riscurilor este insuficientă pentru a combate pandemia. Este nevoie de voință politică. Capacitatea de funcționalitate a instituțiilor RM de a preveni, detecta și răspunde eficient la provocările securitare este limitată de un mediu cu risc securitar sporit.
- Pandemia determină formarea unui nou raport dintre cetățean și stat. Este o testare a limitelor capacităților de funcționalitate a instituțiilor statale în condițiile activizării multiplelor riscuri pentru stat, societate și cetățean.

- The imposed restrictions, the general panic, led to democratic slippages and tendencies to consolidate authoritarian regimes. Human rights have been limited and the degree of personal freedom has been diminished, with imminent political repercussions.
- The pandemic highlighted the slippage of the human safety and human security systems in terms of public health protection. The pandemic triggered economic and epidemiological crises, rising poverty and unemployment, etc.
- Access to information becomes a factor of social segregation. Access to online networks has negatively affected compliance with social distance measures. The more intensive use of social networks has caused confusion, exposing people to fake news.
- In society a state of anxiety persists, determined by uncertainty and distrust in the future, not only by the risk of infection, but also by negative consequences, mainly economic.
- Awareness of the risks is insufficient to effectively combat the pandemic. A political will is required. The functional capacities of state institutions in RM and their ability to effectively prevent, detect and respond to security challenges is significantly limited by an environment characterized by increased security risk.
- The pandemic determines the formation of a new relationship between the citizen and the state. It is a test of the limits of the functional capacities of state institutions in the conditions of activating the multiple risks for the state, society and citizen.

Conducătorul de proiect

/ SPRINCEAN Serghei, dr. hab., conf. univ.

